

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska Marek Antoni Nowicki
Jerzy Ciemniowski Teresa Romer
Janusz Grzelak Mirosław Wyrzykowski
Michał Nawrocki

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Maciej Nowicki
Sekretarz: Piotr Kładoczny
Skarbnik: Lenur Kerymov
Członek Zarządu: Dominika Bychawska-Siniarska

Warszawa, 12 grudnia 2017 r.

2488/2017/OBS/DG

**Stanowisko Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka w sprawie kary nałożonej przez
KRRiT na TVN**

W ocenie Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka upoważnienie przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji Przewodniczącego Rady do nałożenia wyjątkowo surowej kary finansowej na stację telewizyjną TVN w związku ze „sposobem relacjonowania w programie TVN 24 wydarzeń w Sejmie RP i pod Sejmem RP w dniach 16 – 18 grudnia 2016 r.”, bez publicznego podania szczegółowego uzasadnienia tej decyzji, stanowi poważną ingerencję w wolność słowa.

Pragniemy podkreślić, że kara dotyczy relacjonowania wydarzeń, które wzbudzały wyjątkowo silne i uzasadnione zainteresowanie opinii publicznej, tj. tzw. kryzysu parlamentarnego w grudniu 2016 r. oraz związanych z nim protestów społecznych. Przekazywanie informacji zarówno na temat prac parlamentu, jak i zgromadzeń publicznych należy do podstawowych obowiązków mediów wypełniających funkcję tzw. publicznego stróża i ma kluczowe znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania demokratycznego państwa prawnego. Na konieczność zapewnienia przez organy państwa swobody relacjonowania tego rodzaju wydarzeń wprost zwraca uwagę Europejski Trybunał Praw Człowieka w sprawach *Selmani i inni p. Macedonii* oraz *Pentikäinen p. Finlandii*. W świetle wskazanych wyroków, podjętą przez KRRiT decyzję trudno pogodzić z wypracowanymi przez Trybunał standardami wolności słowa.

Ochrona swobody wypowiedzi w sektorze mediów prywatnych jest tym bardziej istotna w sytuacji, gdy przeprowadzona w 2016 r. reforma mediów publicznych doprowadziła do utraty możliwości bezstronnego relacjonowania przez nie działalności władzy publicznej. Media prywatne stały się więc jedynym źródłem krytycznych czy niewygodnych dla rządu informacji. Nękanie ich dotkliwymi karami za relacjonowanie wydarzeń mających istotne publiczne znaczenie może być w tych okolicznościach odebrane jako dążenie do ograniczenia pluralizmu na polskim rynku mediów. Obawiamy się, że działanie takie ma na celu nie tylko represję wobec konkretnej telewizji, ale wywołanie szerszego „skutku mrożącego” (*chilling effect*) także wobec pozostałych nadawców, którzy chcieliby rzetelnie wypełniać zadania

mediów w demokracji, w tym funkcję kontrolną wobec władzy publicznej. Należy pamiętać, funkcja ta nie może sprowadzać się do przekazywania wyłącznie pochlebnych informacji na temat władzy publicznej, ale jej istotą jest relacjonowanie wszelkich wydarzeń ważnych z punktu widzenia interesu publicznego, w tym takich, które wzbudzają duże emocje społeczne i w sposób, który ma negatywny wydźwięk dla rządzących.

Dodatkowy niepokój wzbudza ponadto kwestia zapewnienia skutecznej i niezależnej kontroli sądu nad decyzją KRRiT. Zgodnie bowiem z procedowanym właśnie projektem ustawy o Sądzie Najwyższym, ostatecznie w sprawach, w których złożono odwołanie od decyzji Przewodniczącego KRRiT mogą orzekać sędziowie z nowo powoływanej Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego. Izba ta zostanie obsadzona przez reformowaną obecnie Krajową Radę Sądownictwa, której skład będzie wybierany przez polityków.

Apelujemy w związku z powyższym do KRRiT o rzetelne wykonywanie ustawowych zadań oraz respektowanie standardów wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji, do czego zobowiązuje Radę art. 213 ust. 1 Konstytucji. Zwracamy się również o upublicznienie uzasadnienia nałożonej kary na stację TVN zgodnie z dotychczasową praktyką Rady. Informujemy jednocześnie, że Helsińska Fundacja Praw Człowieka będzie monitorować dalszy bieg tej sprawy oraz inne działania KRRiT podejmowane wobec nadawców pod kątem ich zgodności ze standardami swobody wypowiedzi.

W imieniu Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Danuta Przywara
Prezes Zarządu